

Beslutning om utelukkelse av Luthai Textile Co. Ltd. August 2018

Innledning

KLP og KLP-fondene (heretter kalt KLP) har besluttet å utelukke selskapet Luthai Textile Co. Ltd. (Luthai) fra sine investeringer på grunn av uakseptable arbeidsforhold ved selskapets tekstilfabrikker. Beslutningen er i stor grad basert på Etikkrådets tilrådning om å utelukke Luthai Textile Co. Ltd. fra Statens pensjonsfond utland (SPU) som ble offentliggjort 10. juli 2018¹, da Norges Bank annonserte at selskapet var utelukket fra SPU.

Luthai Textile Co. Ltd. er et kinesisk tekstilselskap med virksomhet innenfor produksjon av bomull, garn, stoffer og bekledding. Luthai har produksjon i Kina, Vietnam, Kambodsja og Myanmar, og er notert på børsen i Shenzen i Kina.²

KLP var ikke investert i Luthai Textile Co. Ltd. på tidspunktet for utelukkelse fra KLPs investeringer.

Etikkrådets begrunnelse

I Etikkrådets tilrådning er det vurdert hvorvidt "... det er en uakseptabel risiko for at Luthai medvirker til eller er ansvarlig for systematiske brudd på internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter."³ Etikkrådets retningslinjer sier at det må være en konkret sammenheng mellom selskapets virksomhet og krenkelsen for at det skal foreligge en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til brudd på arbeidstakerrettigheter. Det vil si at selskapet enten må ha medvirket til den eller hatt kunnskap om den uten å søke å forhindre den.⁴

FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (artikkel 8.3) og ILOs konvensjon 29 om tvangsarbeid (artikkel 2.1) ligger til grunn for vurderingen om det er grove eller systematisk brudd på menneskerettighetene.

I Etikkrådets vurdering heter det:

Rådet mener at systematiske menneskerettighetsbrudd i et selskaps egen virksomhet ikke vil oppstå tilfeldig, men være en konsekvens av måten selskapet organiserer sin virksomhet på. I dette tilfellet fremstår det gjennomgående som om de mange ulike

¹ Etikkrådets tilrådning om å utelukke Luthai Textile Co. Ltd

² Luthais hjemmeside

³ Etikkrådets tilrådning om å utelukke Luthai Textile Co. Ltd

⁴ Retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland

bruddene og begrensningene i arbeidernes lovpålagte rettigheter har som formål å redusere virksomhetens kostnader. Ledere i Luthai sitter også i ledelsen i datterselskapene. Selskapet kjenner derfor åpenbart til og aksepterer arbeidsforholdene i egne fabrikker. Dette må antas å omfatte utbredt manglende etterlevelse av egne retningslinjer og arbeidsmiljølovgivning. Etter rådets mening forsterkes dermed inntrykket av at rettighetsbruddene ikke er tilfeldige, men fremstår som en innarbeidet og etablert praksis fra selskapets side

Beslutningen om utelukkelse er basert på etikkrådets egne undersøkelser av arbeidsforholdene, noe vi anser som styrkende for deres vurdering:

Tilrådommen er basert på Etikkrådet egne undersøkelser av arbeidsforholdene ved Luthais klesfabrikker i Kambodsja og Myanmar fra 2015 til 2018. Rådet anser at krenkelsene av arbeidstakerrettigheter er omfattende, særlig ved fabrikken i Myanmar. Arbeidsforholdene som arbeiderne rapporterer om, omfatter blant annet overarbeid drevet av urimelig høye produksjonskvoter, mangel på hvile, høye temperaturer i fabrikklokalene og utbredt trakassering fra overordnede og restriksjoner på ansattes bruk av toaletter og tilgang til drikkevann. Ansatte blir truet med oppsigelse hvis de ikke vil jobbe overtid eller oppfyller produksjonskvotene, og det er ulovlige restriksjoner og lønnstrekk for sykefravær og ferier.⁵

Bruk av ungdom under 18 som arbeider under de samme vilkår som voksne, utstrakt bruk av korttidskontrakter som til dels er ulovlige og som brukes for å presse ansatte til å godta at deres rettigheter krenkes, og begrensinger i organisasjonsfriheten ser ut til å forekomme i begge fabrikkene.⁶

Etikkrådet vektlegger videre at tiltakene Luthai har gjennomført tidligere i liten grad har ført til varige forbedringer av arbeidsforholdene. Flere av krenkelsene fremstår gjentakende, og brudd på arbeidstakerrettigheter som etikkrådet avdekket ved fabrikken i Kambodsja i 2015 ble også avdekket i 2016. Etikkrådet vurderer derfor fremtidig risiko for grove brudd på menneskerettighetene til å være høy og anbefaler å utelukke selskapet.

En mer detaljert beskrivelse av saken finnes i Etikkrådets tilråkning⁷.

KLPs retningslinjer og analyse

KLP anser arbeidstakerrettigheter som en separat eksklusjonsgrunn, med bakgrunn i at arbeidstakerrettigheter er representert som en egen grunnpilar i FNs Global Compact.⁸ Dette skiller seg fra retningslinjene til Statens Pensjonsfond Utland (SPU), hvor arbeidstakerrettigheter er en del av eksklusjonskriteriet for menneskerettigheter.⁹ Forskjellen mellom KLP og SPUs retningslinjer er hovedsakelig en teoretisk forskjell, og i praksis er det få uoverensstemmelser. Tvangsarbeid er for eksempel et brudd på både arbeidstakerrettigheter, under ILOs tvangsarbeidskonvensjon (No. 29)¹⁰ og menneskerettigheter, under FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter.¹¹

⁵ Etikkrådets tilråkning om å utelukke Luthai Textile Co. Ltd

⁶ Ibid.

⁷ Ibid.

⁸ FNs Global Compact

⁹ Retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland

¹⁰ ILOs tvangsarbeidskonvensjon

¹¹ FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter

Luthai Textile Co. Ltd var per 29. august 2018 ikke en del av KLPs investeringsunivers og selskapet har derfor ikke vært vurdert av KLP før Norges Bank offentliggjorde tilrådingen fra Etikkrådet 10. juli 2018.

Selskapet kan bli en del av KLPs investeringsunivers i fremtiden dersom KLPs investeringsunivers utvides eller selskapet av ulike årsaker blir inkludert i det eksisterende investeringsuniverset. KLP har derfor som praksis å vurdere selskapet i lys av Etikkrådets tilrådingen til tross for at KLP ikke er investert i selskapet. Dersom KLP kommer til samme konklusjon som Etikkrådet blir selskapet satt på KLPs liste over ekskluderte selskaper. Dette sikrer at fremtidige endringer i KLPs investeringsunivers ikke inkluderer Luthai Textile Co. Ltd.

I punkt 6.3 i "Retningslinje for KLP som ansvarlig investor" heter det at:

*KLP skal utelukke selskaper fra investeringer der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for ... grove eller systematiske brudd på arbeidstakerrettigheter*¹²

Resonnementet i Etikkrådets tilråding er godt begrunnet og inkluderer omfattende kildemateriale. KLP ser på derfor ingen grunn til å avvike fra deres konklusjon.

Beslutning

KLP og KLP-fondene utelukker Luthai Textile Co. Ltd fra sine investeringer på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til brudd på arbeidstakerrettigheter.

¹² Retningslinjer for KLP som ansvarlig investor